

१. परमेश्वरको पुस्तक बाइबलका पहिला पाँचवटा पुस्तक लेख्ने को हुन् ?
  - मोसा
२. के लेख्नुपर्ने हो भनी मोसालाई कसरी थाहा भयो ?
  - तिनले के लेख्नुपर्ने हो भनी मोसालाई परमेश्वरले निर्देशन दिनुभयो ।
३. जब तिनीहरू मरुभूमिको बाटो यात्रा गरिरहेका थिए तिनीहरूलाई बाटो कसरी थाहा भयो ?
  - तिनीहरूलाई परमेश्वरले अगुवाइ गर्नुभयो ।
४. परमेश्वरले इज्जेलीहरूलाई कता अगुवाइ गरिरहनुभएको थियो ।
  - परमेश्वरले इज्जेलीहरूलाई कनानतिर अगुवाइ गरिरहनुभएको थियो, त्यो त्यही भूमि थियो जो भूमि दिनेछु भनेर परमेश्वरले तिनीहरूका पुर्खा अब्राहामलाई प्रतिज्ञा गर्नुभएको थियो ।
५. जब इज्जेलीहरू कनानको सीमानामा आइपुगे परमेश्वरले मोसालाई के गर्न भन्नुभयो ?
  - परमेश्वरले मोसालाई बाह्रै कुलबाट एक एक जना छानेर उक्त देशको भेद लिन पठाउनु भन्नुभयो ।
  - दशजना मानिसहरू जसले परमेश्वरमा विश्वास गरेनन् तिनीहरूले फर्केर आएर इज्जेलीहरूलाई के भने ?
६. परमेश्वरमा विश्वास नभएका दशजना मानिसहरू किन कनान प्रवेश गर्न चाहँदैनथे ?
  - ती दशजना मानिसहरू कनानमा बसोबास गर्ने अग्ला र बलिया मानिसहरू देखेर डराएका थिए ।
  - ती दशजना मानिसहरूलाई परमेश्वर कनानका मानिसहरूलाई पराजित गर्न सक्नुहुन्छ भन्ने कुरामा विश्वास थिएन ।
  - ती दशजना मानिसहरूले परमेश्वरले इज्जेलीहरूलाई कनानको भूमि दिन्छु भनी गरेको प्रतिज्ञामा विश्वास गरेनन् ।
७. कालेब र यहोशू जो परमेश्वरमा विश्वास गर्थे तनीहरू किन कनान प्रवेश गर्न चाहन्थे ?
  - कालेब र यहोशू कनानमा बसोबास गर्ने अग्ला र बलिया मानिसहरू देखेर डराएका थिएनन् ।
  - कालेब र यहोशूले परमेश्वरले कनानका मानिसहरूलाई पराजित गर्न सक्नुहुन्छ भनी विश्वास गरे ।
  - कालेब र यहोशूले इज्जेलीहरूलाई तिनीहरूले परमेश्वरको आज्ञा मान्नुपर्छ र कनानमाथि चढाइ गर्न जानुपर्छ भने ।
८. हामीले परमेश्वरमा विश्वास गर्दैनौं भने हामी परमेश्वरलाई के भनीरहेका हुन्छौं ?
  - एक झूठ व्यक्ति ।
९. किनभने इज्जेलीहरूले परमेश्वरमा विश्वास गर्न अस्वीकार गरे त्यसैले को मात्रै कनानमा जाने वाला थियो ?

- केवल कालेब, येहोशू र इज्जेलीहरूका छोराछोरीहरू ।

१०. किनभने इज्जेलीहरूले परमेश्वरमा विश्वास गर्न अस्वीकार गरे त्यसैले परमेश्वरले तिनीहरूलाई कसरी सजाय दिनुभयो ?

- तिनीहरू कनान जान नपाउने भए ।

- तिनीहरू सबै मरुभूमिमा नै मर्ने भए ।

- किनभने इज्जेलीहरूले परमेश्वरमा विश्वास गर्न इन्कार गरेको कारणले तिनीहरूले कनानमा प्रवेश गर्न पाएनन् तर मरुभूमिमा भौँतारिए ।

- जब इज्जेलीहरू कादेशमा आइपुगे तिनीहरूलाई पिउनको लागि पानी थिएन ।

- इज्जेलीहरूले के गरे होलान् भनी तपाईं ठान्नुहुन्छ ?

आउनुस् गन्ती २०:१-५ पद पढौं ।

पहिलो महीनामा इस्राएलका मानिसहरू जीन मरुभूमिमा आइपुगे। मानिसहरू कादेशमा बसे अनि त्यही मरियम मरिन् र त्यही ठाउँमा गाडे।^२ त्यस ठाउँमा समुदायको निमित्त पानी थिएन यसकारण मानिसहरू मोशा र हारूनलाई आरोप लगाउन भेला भए।^३ मानिसहरूले मोशासित झगडा गरेर भने, “जब परमप्रभुको अगाडी हाम्रा दाज्यू-भाइहरू मरे, त्यही समय हामी पनि मर्नु पर्थ्यौं।^४ तिमीहरूले किन परमप्रभुको मानिसहरूलाई यस मरुभूमिमा ल्यायो? के हामी र हाम्रो पशुहरूलाई मार्न चाहन्छौं? ^५ अनि किन यस्तो खराब ठाउँमा ल्याउन हामीलाई मिश्र देशदेखि अगुवाई गर्यो? यस ठाउँमा अन्न हुँदैन, नेभारा, दाख अनि अनारहरू पनि हुँदैन। अनि यहाँ पिउनको निमित्त पानी पनि छैन।”

- जब इज्जेलीहरूलाई पिउनको लागि पानी थिएन के तिनीहरूले परमेश्वरले पानी दिन सक्नुहुन्छ भनी विश्वास गरे ?

- गरेनन् ।

- इज्जेलीहरूले के गरे ?

- तिनीहरूले मोसा र हारूनलाई दोष लगाए ।

- जब तिनीहरूलाई पिउनको लागि पानी थिएन इज्जेलीहरूले के गर्नुपर्थ्यो ?

- तिनीहरूले परमेश्वरसँग पिउनको लागि पानी माग्नुपर्थ्यो ।

- विगतमा परमेश्वरले तिनीहरूलाई पत्थरबाट निकालेर पानी दिनुभएको थियो ।

- इज्जेलीहरूले किन परमेश्वरसँग पानी दिनुहोस् भनेर मागेनन् ?
- किनभने तिनीहरूले परमेश्वरमा भरोसा गरेनन् ।
- आज धेरै मानिसहरू इज्जेलीहरूजस्तै भएका छन् ।
- यद्यपि परमेश्वरले वर्षा दिनुहुन्छ र मकै हुकिन्छ तर पनि धेरै मानिसहरू परमेश्वरमा भरोसा गर्दैनन् ।
- त्यहाँ पानी नभए पछि मोसा र हारूनले के गरे ?

आउनुस् गन्ती २०:६ पद पढौं ।

^६यसर्थ मोशा र हारून मानिसहरूको समुदायबाट भेट हुने पालको प्रवेशद्वारमा गए। तिनीहरूले तिनीहरूको शिर भुँईमा निहुरयाए अनि परमप्रभुको महिमा तिनीहरू सामुन्ने देखा पर्यो।

- के मोसा र हारून इज्जेलीहरूलाई पानी दिन सक्षम थिए ?
- थिएनन् ।
- किन मोसा र हारून इज्जेलीहरूलाई पानी दिन सक्षम थिएनन् ?
- किनभने तिनीहरू मरुभूमिमा थिए ।
- यदि परमेश्वरले इज्जेलीहरूलाई पानी दिनुभएको हुन्नथ्यो भने के हुन्थ्यो ?

आउनुस् गन्ती २०:७-८ पद पढौं ।

^७परमप्रभुले मोशालाई भन्नुभयो, ^८“तिमी र तिम्रा दाज्यू हारूनले त्यो लौरो लेऊ र मानिसहरूलाई भेला गर अनि तिनीहरूको सामुन्नेको चट्टानसित बोल। तब चट्टानले तिमीहरूलाई पानी दिनेछ। यसरी मानिसहरू र तिनीहरूको पशुहरूको निम्ति तिमीहरूले चट्टानबाट पानी दिन सक्छौ।”

- किनभने परमेश्वरले इज्जेलीहरूलाई प्रेम गर्नुभयो र तिनीहरूलाई पानी दिनुभयो ।
- पानी पाउनको लागि के गर्नुपर्छ भनी मोसालाई परमेश्वरले भन्नुभयो ?
- परमेश्वरले पानी पाउन मोसाले पत्थरलाई भन्नुपर्छ भन्नुभयो ।
- विगतमा जब इज्जेलीहरूलाई पानी चाहियो परमेश्वरले मोसालाई पत्थरलाई हिकोउन भन्नुभयो ।
- अहिले परमेश्वरले मोसालाई पत्थरलाई भन्नुपर्छ भन्नुभयो ।
- मोसाले के गरे ?

आउनुस् गन्ती २०:९-११ पद पढौं ।

⁹ यसकारण परमप्रभुले उसलाई आज्ञा दिनु भए बमोजिम मोशाले परमप्रभुको अधिबाट लौरो लिए।

¹⁰ त्यसपछि मोशा र हारूनले मानिसहरूलाई चट्टानको सामुन्ने भेला गराए। तब मोशाले तिनीहरूलाई भने, “तिमीहरू विद्रोही हो। सुन, के हामीले तिमीहरूको निम्ति यो चट्टानबाट पानी ल्याउनु?” ¹¹ तब मोशाले हात उठाएर त्यस चट्टान माथि दुइ पल्ट आफ्नो लौरोले हिक्राए अनि प्रशस्त पानी बाहिर निस्कयो। मानिसहरू र पशुहरूले पानी लिए।

- के मोसाले पत्थरलाई पानी देऊ भने ?

- भनेनन् ।

- मोसाले के गरे ?

- तिनले पत्थरमा दुईचोटी हिक्राए ।

- मोसाले किन पत्थरमा हिक्राए ।

- किनभने तिनी इज्जेलीहरूसँग रिसाएका थिए ।

- के मोसाले परमेश्वरको आज्ञा उल्लङ्घन गरे ?

- गरे ।

- त्यसपछि परमेश्वरले मोसा र हारूनलाई के भन्नुभयो ?

आउनुस् गन्ती २०:१२ पद पढौं ।

¹² त्यसपछि परमप्रभुले मोशा र हारूनलाई भन्नुभयो, “इस्राएलका सबै मानिसहरू यहाँ भेला भएका थिए तर तिमीहरूले म प्रति सम्मान देखाएनौं। तिमीहरूले इस्राएलका मानिसहरूलाई त्यो पानी निकलने शक्तिको श्रोत म हुँ भन्ने देखाएनौं। तिमीहरूले उनीहरूलाई यो देखाएनौं की तिमीहरूले म माथि भरोसा गर्नु। यसकारण यी समुदायलाई मैले दिन्छु भनेको भूमिमा लैजान अगुवाई गर्न पाउने छैनौं।”

- किनभने मोसा र हारूनले पत्थरमा हिक्राए तर तिनीहरूले त पत्थरसँग पानी माग्नुपर्ने थियो त्यसो गरेकोमा के परमेश्वरले तिनीहरूलाई दण्ड दिनुभयो?

- दिनुभयो ।

- परमेश्वरले मोसा र हारूनलाई कसरी दण्डित गर्नुभयो ?

- परमेश्वरले तिनीहरू दुईजना कनानको भूमिमा जान पाउनेछैनन् भन्नुभयो ।

- जब हारून मर्ने बेला आयो परमेश्वरले मोसालाई हारूनलाई लिएर नजिकैको डाँडाको टाकुरामा जान भन्नुभयो ।

आउनुस् गन्ती २०:२३-२५ र २८ पद पढौं ।

²³ होर पर्वत एदोमको सिमाना नजिक थियो। परमप्रभुले मोशालाई भन्नुभयो, ²⁴ “अब हारून उसको पुर्खाहरूसित मिल्नेछ। तिमी र हारूनले मरीबाको पानीमा मैले दिएको आज्ञा पालन नगरेकोले मैले इस्राएलका मानिसहरूलाई दिन्छु भनेको भूमिमा तिमीहरू पस्न पाउने छैनौ। ²⁵ “अब हारून र तिनका छोरो एलाजारलाई होर पर्वतमा लिएर आऊ। ²⁶ हारूनको लुगा खोलेर उसको छोरो एलाजारलाई लगाई देऊ। हारून त्यहाँ पर्वतमा मर्छ र आफ्नो पिता-पुर्खाहरूसित मिल्न जान्छ।”

²⁸ मोशाले हारूनको खास लुगाहरू फुकाइदिएर एलाजारलाई लगाई दिए। त्यसपछि हारून त्यहीँ पर्वतमा मरे अनि मोशा र एलाजार पर्वतबाट तल झरे।

- डाँडाको टाकुरामा हारून मरे ।
- के हारून कनानको भूमिमा प्रवेश गरे ?
- गरेनन् ।
- किन गरेनन् ?
- किनभने हारूनले परमेश्वरको आज्ञा उल्लङ्घन गरे ।
- के परमेश्वरले उहाँको प्रतिज्ञा कायम राख्नुभयो ?
- राख्नुभयो ।
- परमेश्वर आफ्नो प्रतिज्ञा सधैं कायम राख्नुहुन्छ ।
- हारून मरेपछि तिनको सट्टामा को प्रधान पूजारी भयो ?
- हारूनका छोरा एलाजार ।
- त्यसको केही काल बितेपछि इज्जेलीहरूले फेरि गनगन गरे ।

आउनुस् गन्ती २१:४-५ पद पढौं ।

⁴ इस्राएली मानिसहरू होर पर्वत छोडेर लाल समुद्र जाने बाटोमा हिंड्न लागे। तिनीहरूले एदोम देश वरिपरि जानलाई त्यो बाटो गए। तर मानिसहरू धैर्यहीन भईसकेका थिए। ⁵ मानिसहरूले परमेश्वर

र मोशाको विरोधमा कुरा गरे। तिनीहरूले भने, “यो मरुभूमिमा मर्नुको निम्ति किन हामीलाई मिश्र देशबाट ल्याइयो? कारण यहाँ न त पानी छ न रोटी। तुच्छ खाना अथवा रोटी खाँदा-खाँदा वाक्क भई सक्यो।”

- यद्यपि परमेश्वरले इज्रेलीहरूलाई पानी दिनुभएको थियो तर तिनीहरूले लगातार गनगन गरिरहे ।
- किनभने इज्रेलीहरूले लगातार गनगन गरिरहे त्यसपछि परमेश्वरले तिनीहरूलाई के गर्नुभयो ?

आउनुस् गन्ती २१:६ पद पढौं ।

६यसर्थ परमप्रभुले मानिसहरूको माझमा विषालु सर्पहरू पठाईदिनुभयो र तिनीहरूले धेरै मानिसहरूलाई डसेर मार्यो। यसरी इस्राएलका धेरै मानिसहरू मरे।

- परमेश्वरले इज्रेलीहरूको माझमा धेरै विषालु सर्पहरू छोडिदिनुभयो र तिनीहरूमध्ये धेरै जना मरे ।
- विषालु सर्पहरू जताततै थिए ।
- धेरै इज्रेलीहरूलाई सर्पले टोके र धेरैजना मरे ।
- पाप कसरी यी सर्पहरूजस्तै छ ?
- सर्पले इज्रेलीहरूलाई टोकेर तिनीहरू मरेजस्तै पापले धेरै मानिसलाई टोक्छ र तिनीहरू मर्छन् ।
- के इज्रेलीहरू विषालु सर्पहरू भगाउन सक्षम थिए ?
- थिएनन् ।
- किन थिएनन् ।
- किनभने विषालु सर्पहरू जताततै थिए ।
- जब परमेश्वर उहाँलाई विश्वास नगर्ने मानिसलाई सजाय दिन निर्णय गर्नुहुन्छ उसले भागेर जाने ठाउँ कतै पनि हुँदैन ।
- नोआको समयमा जो मानिस डुङ्गाको बाहिर थिए बाढी आउँदा तिनीहरूले भागेर जाने ठाउँ थियो ?
- थिएन् ।
- सदोम र गमोराको विनाशको समयमा शहरको भित्रै रहेका मानिसहरू भागेर जाने ठाउँ थियो ?
- थिएन ।

- जब लोटको स्वास्नीले सदोम र गमोराको विनाशको समयमा पछाडि फर्केर हेरिन् तिनी भागेर जाने ठाउँ कतै थियो ?
- थिएन ।
- जब परमेश्वर उहाँलाई विश्वास नगर्ने मानिसलाई सजाय दिन निर्णय गर्नुहुन्छ उसले भागेर जाने ठाउँ कतै पनि हुँदैन ।
- जब धेरै इज्रेलीहरू मरे बाँकी बचेका इज्रेलीहरूले के गरे ?

आउनुस् गन्ती २१:७ पद पढौं ।

७मानिसहरू आएर मोशासँग भने, “हामी जान्दछौं परमप्रभु र तपाईंको विरोधमा बोलेर हामीले पाप गर्यौं। परमप्रभुसित प्रार्थना गरेर यी सर्पहरू फर्काउन लगाईदिनु होस्।” यसकारण मोशाले मानिसहरूको निम्ति प्रार्थना गरे।

- के इज्रेलीहरूले तिनीहरूको पाप स्वीकार गरे ?
- गरे ।
- के इज्रेलीहरूले मोसा र परमेश्वरलाई तिनीहरूको मद्दत गर्न अनुरोध गरे ?
- गरे ।
- के इज्रेलीहरू तिनीहरू आफैले आफूलाई सर्पहरूबाट सुरक्षा गर्न सक्षम थिए ?
- थिएनन् ।
- के मोसा इज्रेलीहरूलाई सर्पहरूबाट सुरक्षा गर्न सक्षम थिए ?
- थिएनन् ।
- केवल को मात्रै इज्रेलीहरूलाई सर्पबाट सुरक्षा गर्न सक्नुहुन्थ्यो ?
- परमेश्वर ।
- के परमेश्वरले इज्रेलीहरूको मद्दत गर्नुभयो ?

आउनुस् गन्ती २१:८-९ पद पढौं ।

⁸ परमप्रभुले मोशालाई भन्नुभयो, “काँसाको एउटा सर्प बनाऊ र खम्बा माथि राख। सर्पबाट डसिएको कुनै व्यक्तिले त्यो खम्बामाथि राखिएको काँसाको सर्पलाई हेर्छ त्यो मर्ने छैन।”⁹ यसकारण मोशाले परमप्रभुको आज्ञा मानी एउटा काँसाको सर्प बनाई खम्बामाथि राखे। त्यसपछि जब कुनै व्यक्तिलाई सर्पले टोके उसले त्यो खम्बा माथि राखिएको काँसाको सर्पलाई हेर्‍यो र त्यो बाँच्यो।

- इज्जेलीहरूलाई बचाउन मोशालाई परमेश्वरले के गर्न भन्नुभयो ?
- काँसाको सर्प बनाउन र त्यसलाई एउटा खाँबोको टुप्पोमा राख्न भन्नुभयो ।
- यदि इज्जेलीहरूलाई मृत्युबाट बाँच्नुथियो भने तिनीहरूले के गर्ने पथ्र्यो ?
- खाँबोको टुप्पामा राखिएको काँसाको सर्प हेर्नुपथ्र्यो ।

आउनुस् गन्ती २१:१५ पद पढौं ।

त्यसपछि जब कुनै व्यक्तिलाई सर्पले टोके उसले त्यो खम्बा माथि राखिएको काँसाको सर्पलाई हेर्‍यो र त्यो बाँच्यो।

- सर्पले टोकेको इज्जेली खाँबाको टुप्पोमा राखिएको काँसाको सर्प हेरेपछि बाँच्यो त ?
- बाँच्यो ।
- यदि इज्जेलीहरूले प्रार्थना गर्थे तर काँसाको सर्प हेर्दैनथे भने तिनीहरू बाँच्थे ?
- बाँच्दैनथे ।
- यदि इज्जेलीहरू परमेश्वरलाई बलिदान चढाउँथे तर काँसाको सर्प हेर्दैनथे भने तिनीहरू बाँच्थे ?
- बाँच्दैनथे ।
- बचाइको लागि इज्जेलीहरूले परमेश्वरले भनेको कुरा मान्ने पथ्र्यो ।
- बचाइको लागि इज्जेलीहरूले परमेश्वरको मार्ग पछ्याउनै पथ्र्यो ।
- के काँसाको सर्पमा इज्जेलीहरूलाई बचाउने कुनै शक्ति थियो ?
- थिएन ।
- कसमा मात्रै इज्जेलीहरूलाई बचाउन शक्ति थियो ?
- परमेश्वरमा ।
- जजसले खाँबोको टुप्पोमा राखिएको सर्प हेरे ती सबै इज्जेलीहरूलाई परमेश्वरले बचाउनुभयो ।

- के इज्जेलीहरूको पाप मृत्युको बोलावट थियो ।
- थियो ।

- यद्यपि इज्जेलीहरूको पाप मृत्युको बोलावट थियो तर पनि जजसले काँसाको सर्प हेरे तिनीहरूलाई परमेश्वरले के गर्नुभयो ।

- तिनीहरूलाई परमेश्वरले बचाउनुभयो ।